

BİLİMSEL TARİHÇİLİKTE YENİ NESİLLERE: ERGÜN AYBARS HOCAMA

IN SCIENTIFIC HISTORIOGRAPHY TO NEW GENERATIONS:
TO PROF. DR. ERGUN AYBARS

Mehmet Emin ELMACI*

1997 yılıydı; Ege Üniversitesi'nde Yakın Çağ Ana Bilim dalında yüksek lisansımı tamamlamıştım ve doktora yapacağım alanı seçmem gerekiyordu. Zeki Arıkan hocamın, sürekli olarak Dokuz Eylül Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü'nden ve onun kurucu müdürü olan Ergün Aybars'tan söz etmesinin, benim için bir kilometre taşı olacağını o zamanlar bilemiyordum elbette. O sırada tarih uzmanı olmam nedeniyle gittiğim sürekli konferanslardan biri de onun konferansıydı ve onu dinledikten sonra kararımı vermiştim. DEU Atatürk İlkeleri İnkılap Tarihi Enstitüsü'nde doktoramı yapacaktım.

Sınava girdiğimde onun odasında masasının karşısındaki koltuğa gömülüştümü hiç unutamam. Dışarıda "çok ciddi" olarak anlatılan hocamın beni rahatlatmak için espriler yapmasını da. Artık doktoramı yapıyordum ve onu, derslerinde daha iyi tanıma ve düşüncelerini ve bilim adamlığını öğrenme fırsatını bulmuştum. Bu fırsat beni 1997 yılı sonunda Enstitü'de asistan olmaya kadar götürcekti.

Her dersinde ve her konferansında yeni bir şeyler öğrenmek ve olaylara bakış açısı benim için en önemli kazanımlardı. Onu tanıdıkça neden "ciddi" dediklerini anlamıştım. Evet, söz konusu Atatürk, cumhuriyet ve vatanın ve devletin bütünlüğü olunca tavizsiz olarak "ciddiydi". Ancak özel sohbetlerinde alabildiğine anlayışlı, esprili ve ince nazik idi. Koridordan odamın önünden geçerken uğraması ve mutlaka laf atması bizleri şevklendirirdi. Tam bir devlet terbiyesi almıştı ve ışıkların boşa yanmasına verdiği tepkiyle bile bunu bizlere aşılamaya çalışırdı.

1986 yılının Şubat ayında bugün Bilgi İşlem Merkezi olarak kullanılan Rektörlüğümüzün binalarında faaliyete geçirdiği enstitümüz, daha sonra benim de orada başlayacağım Buca Eğitim Fakültesi Hasan Ali Yücel binasına taşınmış, ardından da bugün yıkılmış olan Alsancak stadı yanındaki Mimarlık ve Güzel Sanatlar Fakültesi binalarına yerleşmişti.

* Yrd. Doç. Dr., Dokuz Eylül Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü,
(emin.elmaci@deu.edu.tr)

Enstitüye girdiğim 1997 yılından, Doktora tezimi verdiğim 2001 yılı ve sonrasında da emekli olduğu 2008 Haziran ayına kadar müdürlüğü altında, hem Enstitü işlerini yaparken hem de tezimi ve bilimsel çalışmalarımızı gerçekleştirirken bizlere sağladığı rahat ve uygun ortam çok değerliydi. Müdürlüğü zamanında her pazartesi yaptığımız genel toplantılarda, hem gündemi tartışır hem de gündemin siyasi konuları çerçevesinde eninde sonunda girdiğimiz tarihi konularda da yine onun Cumhuriyet dönemine ilişkin bilimsel yorumlarını ve karşılaştırmalarını dinleme şansını elde ederdik. O dönem bu toplantıların aynı zamanda enstitü üyelerinin dayanışmasına da katkı sağladığını de söylemeliyim. Bizi akademik bir yarış içerisine sokmayıp, bizlere bilgilerimizi birbirimizle paylaşmanın ne kadar önemli olduğunu göstermesi çok önemliydi ve bunda da en büyük payın Ergün hocamızda olduğu da ortadadır.

Sadece tarihi bilmek değil aynı zamanda bilimsel olarak değerlendirme yöntemlerini de her konuşmasında bizlere aktarmaya çalışan Ergün hocamın katkısının ne kadar önemli olduğunu ilerleyen dönemlerimizde bilimsel çalışmalarımızda ve konferanslarımızda çok iyi gördüğümüzü de belirtmeliyim. Tıpkı belgeye dayalı ve dönemin şartlarını değerlendirerek yazmış olduğu kitaplarını doktora ve asistanlığa girerken sayfa sayfa çalışmamamızın da bugün bize kazandırdığı bilgi birikimini gördüğümüz gibi...

Hocama, Enstitümüzde yeniden gireceği derslerinde daha birçok yeni nesile de aynı katkıyı sağlayacağını bilmekten duyduğum sevinç içerisinde, daha uzun ömürler dileyerek, kazandırdığı katkılar için teşekkürlerimi sunuyorum...